

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 22PPOm/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6422202220
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Zuzan
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2022:6422202220.1

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: L.R. B. J., M.. X.X.XXXX, Q. R. S., P. J. D., štátny občan P.D. J. D., dieťa rodičov: matka: N. J., R. M.. M., U. M. a otec: B., R. M.. M., U. M., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica na nariadenie neodkladného opatrenia o zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti sestry maloletého: A. B. J., M.. X.X.XXXX, Q. R. S., P. J. D., A..Č.. B. K. R. P. F., B. XX, Q. Q., takto

rozhodol:

Súd nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým ruší neodkladné opatrenie sp. zn. 0PPOM/3/2022 zo dňa 02.08.2022, vykonateľné dňa 02.08.2022, ktorým bol maloletý L. zverený do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Dľaň, Kpt. Nálepku 369/5, 068 01 Medzilaborce tak, že:

Súd zveruje maloletého L. do dočasnej starostlivosti jeho sestry A. B. J., nar. XX.XX.XXXX.

Súd ustanovuje maloletému L. opatrovníka v osobe: A. B. J., M.. XX.XX.XXXX, ktorá je povinná vykonávať svoju funkciu v najlepšom záujme maloletého a je oprávnená mal. zastupovať pred úradmi a inštitúciami pri zariaďovaní potrebných záležitostí týkajúcich sa maloletého počas krátkodobého pobytu a prechodu cez územie Slovenskej republiky a na zabezpečenie nevyhnutnej zdravotnej starostlivosti maloletému a je oprávnená spravovať majetok maloletého v bežných veciach.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žiar nad Hronom (ďalej len „úrad“ alebo „ÚPSVaR“) doručil tunajšiemu súdu dňa 3.8.2022 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby bol maloletý L. (ktorý bol neodkladným opatrením tunajšieho súdu č.k. 0PPom/3/2022 zo dňa 2.8.2022 umiestnený do zariadenia K. U. R. J. D. R. L.), zverený do osobnej starostlivosti jeho sestry A. B. J., M.. X.X.XXXX a aby súd ustanovil maloletému opatrovníka v osobe jeho sestry A. B. J..

X. Návrh odôvodnil tým, že dňa 2.08.2022 úrad kontaktoval príslušník Cudzineckej polície PZ Banská Bystrica, že zaistili maloletého občana, pochádzajúceho zo P.D.. L. L. B. J., M.. X.XX.XXXX bol dňa 02.08.2022 zaistený políciou v meste Žarnovica, v doobedňajších hodinách. Spoločne s ním bola zastihnutá aj p. A. B. J., M.. X.XX.XXXX, P. L. R. S., ktorá uvádzala, že je jeho staršia sestra, ale túto skutočnosť nebolo možné overiť na základe dokladov totožnosti. Bol s nimi aj mal. C. J. P., M.. X.XX.XXXX. Následne boli všetci predvedení na MJ PZ Banská Bystrica za účelom zistenia totožnosti. Maloletý pred vyšetrovateľom uviedol, že na Slovensko prišli, pretože v ich krajine je vojna a nemajú tam žiadnu budúcnosť. Školu študoval do 9. triedy, potom začala vojna, tak odišiel zo P. v apríli tohto roka. Cestoval so ženou, ktorá sa volá Tamara a ktorú zároveň určil za svoju sestru. Cestovali spolu autom s mužom, ktorý im pomohol prejsť do A.. Tam boli menej ako mesiac, bývali v byte, ktorý mali prenajatý, pomohla im to zabezpečiť rodina. Potom šli cez rieku do Y., boli s nimi prevádzачi, sedeli v lese tri dni a čakali na auto, ktoré ich odviezlo do Y., do mesta A.. Potom šli autom do P., stále s prevádzачom. Zo P. šli do L., strihali plot, kde ich zobrali potom na P., kde ich potom už chytili. Chceli ísť do M.. Úradom bolo zistené, že p. A. B. J. bude môcť opustiť územie P. D.. Dňa 2.08.2022 bolo za asistencie sociálnej

pracovníčky úradu Q. Q. vybavené dočasné ubytovanie pani A. F. R. F. B. P. R. P.. F. F. Q. Q.. Úrad uviedol, že aj napriek tomu, že nebolo možné na základe dokladov totožnosti možné overiť, že pani A. B. J.Q. T. P. L.. L. B. J., javilo sa, že je to jeho jediná blízka osoba na území Slovenskej republiky. Z výpovedí sociálnej pracovníčky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Q. Q., ktorá bola celý čas pri výsluchu mal. L. vyplynulo, že medzi mal. L. J. U. A. sú blízke citové väzby. Maloletý je t.č. umiestnený F. K. U. R. J. D. R. L..

3. Súdu boli spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia doručené aj doklady preukazujúce totožnosť účastníkov konania, z ktorých vyplýva, že mal. L. J. A. majú uvedených rodičov: matka N. J. J. G. B.. Obaja sú bytom P. J. D.. Z ďalších dokladov vyplýva, že u mal. L.J. ide o desiate dieťa a u A. G. Š. R.. Zároveň z uvedených dokladov vyplývajú dátumy narodenia účastníkov konania. Pri L. došlo k zrejmej nesprávosti pri uvedení dátumu narodenia mal. L. v uznesení tunajšieho súdu 0PPOm/3/2022 zo dňa 2.8.2022 (dátum narodenia uvedený v tomto rozhodnutí „1.6.2009“), pričom v tom čase súd vychádzal z údajov, ktoré uviedli zadržané osoby, avšak správny dátum narodenia je „8.6.2005“.

4. Podľa § 39 ods. 2 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov, právomoc slovenských súdov je daná aj vo veciach starostlivosti o maloletých utečencov alebo deti, ktoré sa dostali na územie Slovenskej republiky v dôsledku nepokojov v ich domovskom štáte.

5. Podľa ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa ust. § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa ust. § 365 ods. 1 CMP, ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí.

8. Podľa ust. § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

9. Podľa ust. § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Účelom neodkladného opatrenia je rýchla i keď dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov konania. Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie predbežného opatrenia má dočasný (predbežný charakter). Z toho dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej), ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Potreba bezodkladne upraviť pomery neodkladným opatrením musí byť teda naliehavá a nevyhnutná. Neodkladné opatrenie je nevyhnutné vtedy, ak navrhovateľovi hrozí ujma alebo iný nezvratný následok, dochádza k porušovaniu alebo zasahovaniu do jeho práv a oprávnených záujmov, prípadne jeho právne postavenie sa zhorší alebo je bez vydania neodkladného opatrenia neisté.

11. Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Zabezpečenie záujmu maloletých detí je úlohou spoločnosti, pričom osobitný význam ochrany záujmu maloletých detí je upravený v čl. 5 Zákona o rodine. Pod záujem dieťaťa sa zaraďujú v zmysle čl. 5 Zákona o rodine aj podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,

okolnosti súvisiace s jeho zdravotným stavom, úroveň starostlivosti o dieťa. Ochrana najlepšieho záujmu maloletých detí je ochranou vo verejnom záujme, ktorá je pretavená do viacerých právomocí štátnych orgánov a súdov zasahovať do starostlivosti o maloleté dieťa. V zmysle čl. 1 CMP súd postupuje v konaní v súlade ochranou verejného záujmu a práv zaručených zákonom a prihliada na dobré mravy.

12. Súd za tým účelom môže v mimosporovom konaní nariadiť neodkladné opatrenie nielen z dôvodov uvedených v § 325 ods. 1 CSP (dočasná úprava pomerov účastníkov, ohrozenie výkonu exekúcie) alebo § 365 CMP (keď je život, zdravie a priaznivý vývoj dieťaťa vážne ohrozený alebo narušený), ale tiež z dôvodu ochrany verejného záujmu podľa § 361 CMP. V tom prípade nie je pre nariadenie neodkladného opatrenia podmienkou naliehavá a nevyhnutná úprava pomerov medzi účastníkmi konania, ale potreba ochrany verejného záujmu.

13. V danom prípade však súd postupoval aj z dôvodu ochrany verejného záujmu a aj podľa cit. ust. § 365 CMP. Podľa tohto ustanovenia súd postupuje, keď sa dieťa ocitne bez starostlivosti, alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený. Pri nariadení neodkladného opatrenia, ktorým bol mal. L. dočasne zverený do starostlivosti K. U. R. J. D. F. L., účastníci nemali žiadne osobné doklady. Tvrdili, že sú súrodenci, avšak túto skutočnosť nebolo v tom čase možné preukázať. Z uvedeného dôvodu bolo vyhodnotené, že v prípade mal. L. išlo o utečenca z krajiny sužovanej dlhodobým vojnovým konfliktom, ktorý sa ocitol na našom území bez sprievodu dospeljej osoby, resp. zákonného zástupcu a nemal zabezpečené ani základné potreby a bol preto umiestnený do K. U. R. J. D. F. L., pričom jeho plnoletej sestre bolo zabezpečené ubytovanie v krízovom stredisku v Q. Q..

14. Súd za danej situácie, kedy má už osvedčené predloženými dokladmi totožnosti, že ide o súrodencov, vyhodnotil, že podaný návrh je dôvodný a existuje potreba okamžitého zásahu z dôvodu ohrozenia priaznivého vývoja mal. L.. Na ochranu jeho zdravia bol síce maloletý umiestnený v zariadení, kde je o neho riadne postarané ale zároveň bol odlúčený od jeho jedinej blízkej osoby, s ktorou už niekoľko mesiacov podivným spôsobom cestujú z krajiny svojho bydliska, kde prebieha dlhodobý vojnový konflikt. Doteraz boli odkázaní jeden na druhého a aby maloletý čo najmenej pociťoval odlúčenie od sestry v cudzej krajine, kde sa nevie dorozumievať vo svojom rodnom jazyku, je nevyhnutné okamžite konať a upraviť ich pomery tak, aby boli ich záujmy čo najlepšie chránené a zároveň nebol ohrozený ich život a zdravie. Súd preto návrhu vyhovel, maloletého zveril do osobnej starostlivosti jeho sestry a zároveň ju ustanovil za opatrovníčku, ktorá bude maloletého oprávnená zastupovať v prípade potreby vybavenia nevyhnutných záležitostí súvisiacich s pobytom na území našej krajiny pred inštitúciami a úradmi a pri zabezpečení potrebnej zdravotnej starostlivosti.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré je potrebné podať v lehote 15 dní od jeho doručenia Okresnému súdu Žiar nad Hronom. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné jeho vyhotovením (§ 365 ods. 3 CMP).